

Cselényi József

rádióénekes

junius 8-án este pontosan 7-kor Tisza nagytermében
Rendező: Fogas G.
Jegyek 1 pengőtől Délmagyarországnál.

elyan jövőt tudjanak elérni a keresztény alapon megszervezett Európában, amely arányban áll az általuk hozott áldozatokkal, jogos követelésükkel.

A Szentatya ezután sajnálkozását fejezte ki, hogy a hadviselők csak kevés esetben veszik figyelembe az erkölcsi szabályokat a háború folyamán és megismételte hozzájuk felhívását, hogy a lég-háborúban vegyék figyelembe az emberiség törvényeit. Beszolt a szörnyű pusztításokról, majd feltette a kérdést, ilyen háborús módszerek folyamán érhető-e el igazságtól és emberiségtől áthatott béke.

— Mindennek ellenére — folytatta tovább a pápa — a békevágy és az erőszak gyümölcsei által fakasztott aggodások számos szellemet olyan béke megfogalmazása elé hajtanak, amely biztosítja majd az erkölcsi törvényeket. Ez az a béke, amelyet a pápa teljes szívvel kíván és remél, hogy valamennyi népben meglévő egészséges hit, amely az egyetértés eleme és különösen a keresztények nem fognak habozni, hogy minden erejükkel az emberi megbékülést szolgálják és így az összes nemzetek begyógyítva az erőszak ütötte sebeket testvérként menetelnek előre a jónak útján.

(MTI)

Német katona nem vehet feleségül külföldi nőt

Berlin, június 2. A német lapok jelentése szerint német katonák mostanától kezdve nem vehetnek feleségül külföldi nőt. Vonatkozik ez egyaránt úgy a katonai, mint a véderő hivatalnokai karához tartozó személyekre. Tilos feleségül venni olyan nőt is, akik régebben zsidóval kötöttek házasságot. (MTI)

Kiterjesztették az uzsorabírók hatáskörét

Budapest, június 2. A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. minisztérium rendeletét, amely az uzsorabírók hatáskörét a bonvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 206. szakaszában, továbbá a magyar állam biztonságát és nemzeti érdekeit veszélyeztető egyes cselekmények büntetéséről szóló 1940. évi XVIII. tc. 6. szakaszában s a közellátás érdekeit veszélyeztető bűntettekre, illetve vétésekre is kiterjeszti. (MTI)

Ilniczky Sándor a munkácsi görögkatolikus egyházmegye káptalani helynöke

Ungvár, június 2. Sztojka Sándor megyéspüspök temetése után szerdán délután összeült a székeskáptalan és a kánoni előírásoknak megfelelően titkos szavazással generális vikáriust választottak. A választás eredményeképpen Ilniczky Sándor nagyprepost lett a munkácsi görögkatolikus egyházmegye generális vikáriusa. Ilniczky Sándor nagyprepost nyomában le is tette az esküt, majd fogadta a székeskáptalan tiszteletét. (MTI)

Szerdán befejeződött a tanév, folynak az érettségi vizsgák

Az idén nem lesznek tanévzáró és tornaünnepélyek

(A Délmagyarország munkatársától) Kultuszminiszteri rendeletre az idén a szokásnál jóval korábban fejeződött be az iskolában a tanítás. Az utolsó tanulási nap szerdán volt s ezen a napon minden iskolában befejeződtek az előadások. Az évvégi összefoglalókat pénteken, szombaton, hétfőn és kedden tartják meg. A miniszteri rendelet szerint az idén nem lehet tartani műsoros vagy tornaünnepélyvel egybekötött tanévzáró ünnepélyeket sem s így minden iskolában egyszerű keretek között történik meg a tanév hivatalos bekezdése. A középiskolák tanévzáró Te deumot június 11-én tartják meg, ekkor osztják ki az évvégi bizonyítványokat is. Másnap, június 12-én lesznek a beiratkozások. Ezzel kapcsolatban ugyan csak miniszteri rendelet intézkedett olyképpen, hogy az évvégi beiratkozásokat csak ezen az egy napon lehet tartani s éppen ezért ajánlatos,

hogyha a beiratkozók korán jelentkeznek az iskolákban.

A megrövidített tanév befejezésével az idén egyidőben vannak az érettségi vizsgák is. A piaristáknál, a Klauzál Gábor gimnáziumban és a leánygimnáziumban kedden kezdődött a maturaújsok szóbeli vizsgáztatása. A Klauzál gimnáziumban az A) osztály szerdán már be is fejezte az érettségit. A B) osztály érettségi vizsgái június 7-én, 8-án és 9-én lesznek. A Baross Gábor gimnáziumban június 7-én kezdődnek az érettségi vizsgák. A Miaszszonyokról nevezett szegény iskolánövérk tanintézetének ipari leányközépiskolai tagozatában az érettségi vizsgákat június 15-én, 16-án, 17-én és 19-én tartják meg, míg a gimnáziumi és tanítóképző intézeti tagozatban 15-én, 16-án és 17-én lesznek az érettségi vizsgák.

Érdekes magántanári próbaelőadás az egyetemen

Hardy Kálmán vezérkapitány, a folyamcserék parancsnoka a hadvezéri elhivatottságról

(A Délmagyarország munkatársától) Illusztris előadó tartotta meg szerdán délután a Szukováthy-téri Horthy Miklós-tudományegyetem auditorium maximumában magántanári próbaelőadását. Az előadó dr. nemes Hardy Kálmán vezérkapitány, a magyar királyi folyami erők parancsnoka volt. A magántanári próbaelőadáson résztvevő vitéz Gyimesy Ferenc altábornagy, szegedi hadtestparancsnokkal az élén a szegedi tisztikar nagyrésze és dr. Fröhlich Pál egyetemi rektor vezetésével az egyetem tanári kara.

Dr. nemes Hardy Kálmán vezérkapitány magántanári próbaelőadása előtt dr. Huszti Dénes tartotta meg magántanári bemutatkozó előadását II. Endre és IV. Béla királyi udvaráról. Az előadó a királyi gazdaság-történetével foglalkozott és gazdaság-politikai szempontjaira mutatott rá. Felhívta a figyelmet a királyi udvarnak olasz mintára való megszervezésére és az akkori igényességre. Kifejtette, hogy Magyarország az Anjouk korában kapcsolódik be Európa kultúrájába. Végül azzal fejezte be előadását, hogy a történettudomány egyes rész tudományai nem választhatók el egymástól, ha a történettudós komoly és kimerítő képet akar adni egyes korok viszonyairól.

Rövid szünet után került sor dr. nemes Hardy Kálmán vezérkapitány előadására. Az illusztris előadó a hadvezér lelki világával, beállítottságával és elhivatottságával foglalkozott. Először is méltatta a hadvezéri szó jelentőségét. Kifejtette, hogy a hadvezér is művész, mert a maximumát adja a hadseregben elérhető alkotásnak. Csúpan

abban különbözik a többi művésztől, hogy ő nem függetleníti magát anyagától és nem a holt anyagot kelti életre, hanem a hűség, a hősiesség, a szakirodalom véleményének egybevetésével támasztotta alá. Fejtegetéseiben Sokratesre és az ismert középenrópai és nyugati írókra hivatkozott. Teljesen magávé tette Sokrates felfogását a hadvezérről, mert a hadvezérnek jólelkűnek és kegyetlennek, vakmerőnek és meggondoltnak, nagyvonalúnak és minden részletkérdésre figyelőnek kell lennie. Ezek a tulajdonságok azonban nagyon kevés embernek adatnak meg. Eppen ezért a hadvezért, az igazi hadvezért nem lehet kinevezni, nem lehet nevelni: a hadvezér születik, akár a költő, vagy művész.

Főjellemezője a hadvezérnek — folytatta fejtegetése a vezérkapitány — a hivatástudat, a küldetés ereje. A hadvezér független kortól, hiszen minden kor más fegyverekkel, más eszközökkel visel hadi független időtől, külsőtől, lelki adottságoktól. Erősen lelkű, hű, férfiak azonban, legyenek bármi is, jó katonák is, nem lehetnek nagy hadvezérek. A hivatástudat és a küldetés ereje azonban még nem elég. A sors küldötte csak akkor fejlődhetik a köz részére hasznossá, ha a hadtörténelem gyakorlati és elméleti tanulmányozásával, katonai hivatása teljesítése közben is-

mereteit állandóan ébren tartja és gyarapítja.

A jó hadvezérnek szem előtt kell tartania, hogy a vezetés titka: minél többször legyen csapatainál, hogy kismérhesse seregét és tudja, hogy nehéz feladatokat kire lehet bízni. Így lehet csak lelke, szíve seregének, amely érezve vezére gondoskodását, bizva tudásában, elismerje tekintélyét és felsőbbtségét fegyelmezetten, engedelmesen, egy emberként álljon mögötte és hajtsa végre parancsait. Tudnia kell a vezérnek azt is, hogy mi az, ami a katonát harcra buzdítja, bátorítást önt belé: a fegyver, a dicsőség utáni vágy és bizalom a hadvezérben, ezért jó, bár nem szükséges, hogy a hadvezér népszerű legyen.

A hadvezér — folytatta előadását dr. nemes Hardy Kálmán vezérkapitány — a vezérkar segítségével és az államfiúfiával egyetértésben tesz meg minden lehetőt arra, hogy legjobb tudása szerint legyen a neki alárendelt sereg a politika más eszközeivel való folytatásának hatékony eszköze. Az elméletet ugyanis a politikus dolgozza ki, de a gyakorlatot a hadvezér viszi véghez. Eppen ezért a politikus ne avatkozzék bele a hadsereg ügyeibe, katoná pedig ne politizáljon.

Idézte előadásában Deák Ferenc szállóigéjét mondását is: „A házáért mindent, de a hazát kockáztatunk semmiért sem szabad!” Hogy mégis annyi hősi áldozat, annyi veszteség éri a magyarságot, mint gróf Andrássy Gyula mondotta: „A legnagyobb csoda a történelemben, hogy létezzünk” és hogy a világot járó magyarok mindenütt találjanak magyar hősi halott katonasírokat, nem jelentik azt, a magyar történelem tanulmányai alapján, hogy hiába valók voltak.

Végül elvi okfejtéssel azzal a reménnyel fejezte be az előadó, hogy a magyarságnak, amely annyi hőse hadvezért adott a történelemnek, a mindenkor nehéz viszonyok ellenére is, jövője biztos és áldozatai nem lesznek meddő áldozatok. Az érdekes előadást dr. Koltay-Kastner Jenő, a bölcsészettudományi kar dékánja köszönte meg az előadónak.

Szarvasmarha-akció kisgazdák részére

Budapest, június 2. Szarvasmarhatenyésztésünk gyorsabb ütemben való minőségi fejlesztése érdekében báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter a Szarvasmarhatenyésztő Szervezetek Országos Szövetsége útján a vármegyei gazdasági felügyelőségek s szarvasmarhatenyésztő szövetségek s vármegyei állattenyésztési egyesületek bevonásával mintegy 3000 telivér szimentáli, magyar tarka és borzderes fajtaú legalább hathónapos vemhességű megfelelő fajtajelleggel bíró egészséges szarvaszati úszónak kiosztását rendelte el.

Az akcióban elsősorban a 100 katasztrális holdnál kisebb szántóföldű ingatlanon gazdálkodó hivatásos gazdák vehetnek részt.

Az igényléseket a területileg illetékes vármegyei állattenyésztési egyesületeknél kell bejelenteni. A kiosztott tenyésztőállatok vételárából 30 százaléig terjedhető árkedvezményt adnak, azonban az 500 pengőt nem haladhatja meg. (MTI)